

Diariulu

miserului Vicariu din Wiltschire.

Tradusu de J. G. Codru.

(Urmare.)

In 2. Ianuariu.

Fortuna me impressóra cu comorile selle. Azi dimanétia iaro capetai de la posta unu pacu de bani cu doisprezece pundzi sterlini, d'empreuna cu o epistola de la Domnulu Fleetmann. E pré multu. Pentru totu Sielinulu tramisse unu pundu sterlinu. Crezu ca-i ámba bene. Ni o si spune, ce e dreptu. Mi pare reu ca nu-i potiu multiumi, fiindca uitá a insemna loculu in care se afla. Dómne appera-me, se nu me mándrescu ajjungundu la atáta avutia! Écca cu encetulu voiu poté plati si detoria lui Brook la D. Withil.

Dupo ce spussei feteloru ca mi scrisse Domnulu Fleetmann fu o noua serbatória. Nu potiu precepe ce voru fi avendu fetele cu Domnulu Fleetmann. Genni se rosí si Polli sari rizendu de-i acoperí facia cu manile. Atunci Genni facú ca cumu s'ar supperá pre copillarósa Polli.

Le lessei scrissória lui Fleetmann. Abea o potui, ca estu teneru pare ca aiuresce. Me lingusiesce cumu nu meritu. Tote alle lui-su entrecute. Asiá si ce scrie despre buna Genni. Ea erá intr'o dispusetione asiá de minunata cându legeamu, in cátu nu-i puteamu cautá in facia. Din altele ce se attingea de dinsa in epistola suná asiá:

„Cându essii din casa Domniei telle, nobile barbatu, mi fú ca cumu asiú essi din cea parentésca spre a reentra in lumea desiérta. Cátu voiu trai nu te voiu uitá; nici-o-data nu voiu uitá cátu de bene-mi fú la Domnia tea. Te vezu inca inante-mi, in avuta Dle. miseria, in crestinésca Dle. umilentia, in patriarcalea Dle. mariuimia. Si minunata,

sglobiva lingusitória Polli; — apoi Genni — o! pentru dinsa nu se afla attribute! — ce attributu se da santiloru sub a caroru attingere tóte alle pamentesci se transfigura? — Totu-de-una-mi voiu aduce a mente de momentulu, in care-mi déde cei doisprezece Sielini; totu-de-una de vorbele cu cari me consolá. — Nu te mirá, acei bani ii tiu inca. Pre o mia de Guinee nu'i dau. Póte in scurtu-ti voiu splicá totu cu gura. De cându-su n'am fostu mai ferice, nici mai ne ferice, ca acumu. Recomenda-me amabileloru Dle. fie, déca-si mai potu aduce aminte de mine.“

Din aceste vorbe alle lui Fleetmann conchizu ca va se vina iare la Crekelade. Masiu buccura! ca atunci i asiú poté multiumi. Póte tenerulu mi au tramissu totu ce are fiindu ca'i dedessu impromutu jumetate din ce avussemu. Acésta me camu suppera. Ceva camu usiurellu la mente mi se pare a fi; inse fóra indointia omu onestu.

Micului Alfred ii place la noi. Azi surrise catra Polli, candu Genni ca o june mama lu tinéa in bracie. Copillele au mai buna cura de dinsulu, de cumu-mi imaginassemu. Déra si e frumusiellu ca o flóre. Iam cumperatu unu léganasiu catu se póte mai elegante si tóte necesariiele in abundantia. Leganutiulu sta longa pátu lu Genni-ei. Ea veghiaza ziua nóptea ca angerulu custode assuprá acestui copillutiu.

In 3. Ianuariu.

Azi ajjunse Domnulu Vicariu Bleching cu junea sea socia in ospetoria locale, si me pofti acollo. Me dussei numai-de-catu la dinsulu. E unu omu fórtu placutu si curtenosu catu se póte. Mi spuse, ca e allessulu urmatoriu allu meu in parochia, ca doresce, de cumva n'am óre-ce in cóntra, a intrá numai-de-catu in dregatoria, ca pena una-alta potu locui in casa parochiale, fiind ca Dluu pena la Pasci

capeta locuintia in casa Dlui Alderman Fieldson. Iam respunsu, ca déca doresce in data potu sei predau actele officiöse, ca se am mai multa libertate a me capui de altu postu óre-unde. Parretai numai dorintia se mi permitta a mai tiné cate o predica de licentia poporului in bisericele, unde atati anni enuntiassemu cuventulu Domnului.

Dupo aceste-à mi zisse, ca dupo prânzu va veni se véza localulu parochiale. Cotra séra si veni cu vicarésa si Domnulu Alderman. Vicarésa e grea-mare. Se pare camu supérba si de vitia nobile; ca nimica nu'i placù la noi, si la fia mea abea i aruncà o cantatura. Vezendu pre miculu Alfred in léganu se întórse spre Genni si intreba: „Ori esci maritata? Béta Genni rossi ca foculu si facù semnu din capu, ca nu. Mi cantà se viu copillei intr'ajjutoriu, spre a-o scapá din confundatione. Dómna Bleching ascultà narrationea mea fórte curiósá, strimbà din buze si mi întórse dosulu. Estu lucru mi se parù insolentia (obraznicia), déra tacui. Iam postitu la ceaiu si n'au voitu se remána. Domnulu vicariu se pare a fi pré plecatulu servu allu Dómnei selle socia. Ne parù bine candu scaparamu de visita loru.

In 6. Ianuariu.

Domnulu Withil e unu omu escellinte; judecu dupo scissorea ce mi tramisse. Me vaierà pentru nefericea garantia si me consóla dechiarandu, ca se nu mi facu superare pentru solutionea baniloru, chiar de nu i asiu puté plati in zece anni, sau nici odata. Crezu ca mi cunnósce impregiurarile pre a casa, fiinduca le attinge cu mare delicatétia. Me cunnósce omu onestu; si de acésta me buccuru mai multu. Déra nici se fia insiellatu. Cátu voiu puté, plecu insusi la Trovbridge si'i ducu cei doisprezece pundzi de la Fleetmann accomputu diu colosalca mea detoria.

Genni me incredentiaza in desiertu, ca dórme nóptea bine, ca miculu Alfred nu'i casiuna insomnia desteptanduse regulatu numai odata nóptea, si ca dupo cei da papa din tassutia iaro se culca. Vezu ca nu e adevératu. Me camu ingrigezu de ea! Une ori pare ca nu e asià vinóia, ca mai inante, de si e mai multiumita si mai ferice dupo apparentia, de câtu atunci, candu duceamu in tóte zillele grigea máncarei. Une-ori o vezu la cosatura standu uimita fóra misi-caré visandu cu ochii deschisi, si manile óre-candu pline de vigórea bar-

batiei le lassa attirnate in pólla. Candu-i vorbesce cineva in asià momentu, resare spaimentata, si'í cauta se recugete la celle ce s'au zissu. E vedératu lucru, ca acésta se casiuna prin intreruperea somnului nóptea, de si ea néga cu obsténatione, si nu vrea se dórma câte pucinellu ziua. Spune ca nu o dóre nimica, si e deplinu sanetósá.

N'asiu fi crezutu nici-o-data ca Genni se fia asià de frivóla. Laudele lui Fleetmann de buna samma nu i au desplacutu; fiinduca mi au cerrutu scrissória lui, cá se o mai léga o-data, si vezi nu mi o au mai data inapoi. O tine in corfitia de cusetura. Din partemi! — —

In 8. Ianuariu.

Predica mea de licentia storse lacrimi din ochii celloru mai multi auditori, si prin acésta me convinsei ca totu me iubira poporarii. Din tóte partile capetai víi protestationi de stíma si fui impressuratu de daruri. Nici-o-data numi fu casa asià de plina de aleminte, vinuri si dulcetiuri de tóta specia, ca acumu. Sa fiu avutu óre cându in dillele de lipse numai o centime din dinsele m'asiu fi stimatu mai multu ca ferice. Acumu potiu dice ca notamu in abundantia; insa buna parte din este daruri iara in daru au mersu. Eu cunnoscú multe familié misere in Crekelade, si Genni cunnósce si mai multe, de câtu mine. Acei oameni sa bucura a cuma inpreuna cu noi.

De acésta predica-mi simtii celle mai dinintu alle mélle atinse. O scrisséssem in lacremi, ceci era despartirea de lumea mie cunnoscúta, de chemarea, de vocatiunea mea. Acumu sântu unu delaturatu din vía Domnului, ca unu servu nefolatoriu, si totusi amu lucratu, nu ca unu naemitu, multe vitie bune amu plantatu, multi spiní amu smulsu. Sunt delaturatu din víia unde diua-nóptea am veghiatu, am envetiatu, am mustrátu, am consulatu, m'am rugatu. Nam fugitu de patulu sufferintiei; edeficatam pre murinti in lupta cu sánta sperantia, amblatam endreptandu peccatosii si pré miseri singuri nu iam lassatu; pré cei perduti iam rechematu la callea vietici, Ah, suffletele tóte, care era allípíte de suffletulu meu, s'au ruptu de cotra mine! — cumu se nu sangereze anima mea? Inse fie voia Domnului!

Bucurosú m'asiu embi'a acum Domnului Smart, se tinu Vicariatulu si fora remuneratione, déca successoriulu n'ar fi luatú Deregatoria in séma! Eu-su

dedatu cu miseria de micu, si grigile nu m'au par-
resitu de cum am essitu din copillaria, Cu banii
lui Alfred am eu si copillele destullu. Enca si
pentru dillele betrane potemu crutia, multiumindune
cu nutrementu mai simplu. N'asiu mai suspina a-
supra timpului si a ventului ce-mi spulbera carun-
tulu peru, numai se potu porta cuvintulu lui Dum-
nezeu din Satu in Satu. Fia in sa! De cé se mur-
muru. Lacremile, ce-mi pica pre asta fôia, nu-su
lacremi de nemultiumitu. Nu ceru avutii si dille
bune, nici am cerutu veri-o-data. Déra Dómne,
Dómne! Nu departa pre Servulu teu din Servitiulu
teu de pururea, de sii suntu puterile putine. Las-
same iara in viia tá, se venezu sufflete suptu bine-
cuventaria ta.

In 13. Ianuariu.

Calletoria mea la Trovbridge avù finitu preste
asteptare bunu. Ajjunsei in betranulu si placutulu
opidu tardiu nóptea si cu petiôrele rupte de oste-
nitione, in câtu a doua zi demânétia abea me potui
destepta din somnu. Dupo ce me imbracai cura-
tiellu — de cându fui mire nu me facussemu asia
elegante; buna Genni curasse de mine cu fiasca
amóre — plecai din ospetaria la D. Withil. Dlui
séde intr' o casa mare pompôsa.

Me accuprinse cu ôre-care recélla la inceputu;
éra dupo ce'i spussei cine-su, me dusse intr'un ca-
benetu fôrte fromosu si micutiu. Ac'i multiamii
pentru multa bunetate si generosetate, 'i istorisai
cumu dessemu numita garantia, apoi tôte asprele
appesari alle sôrtei cu care me luptassemu de a-
tunci in cóce. In fine vrui se'i dau cei doisprezece
pundzi Sterlini, si 'i pusei pre méssa.

Domnulu Withil se uita la mene lungu surri-
dindu cu o maniera uimitória, mi luua mâna mi o
strinse si zisse: „Te connoscu. Am cercetatu bene
despre Domnia tea. Esci unu omu de omenia. Ia-ti
banii indereptu. Nu mi asiu ierta in viiétia, se-ti
rapescu darulu annului nou in impregiurarile in
care te afli. Mai bine te mai daruescu si eu cu
ceva, si te rogu se iéi darulu acesta dreptu suveniru.“

Zicandu aceste-a se scullà, addusse din alta
cammera o scrissória, o deschisse si mi o puse in
mâna cu aste vorbe: „Garantia si subsemnatra
Dle. ti-su inca connoscute? Ti-o daruescu Dle. si
copiiloru.“ Apoi mi o relua, o rupse in meziu si
mi lassa in mâna. Nu potui afla vôrbe de mul-
tiumire, atátu fui de stupefaptu. Ochii mi se ne-
cára in lacremi. D. Withil vezù bine ca i asiu

multiumi si nu potu. „Taci, taci! mi zisse, nici o
sillaba mai multu, te rogu; acésta e singura mul-
tiumire ce cerru de la Domniatea. Nefericelul Brook
inca i asiu fi iertatu buccurosus detoria, déca ar fi
venitu se me rôge.“

Mai generosu barbatu, ca Domnulu Withil nu
connoscu. Mi se arreta mai multu ca bunu. Me
indetora se'i istorisezu multu despre impregiurarile
melle de pâne acumu, apoi me presenta Dómnei si
fiu-seu. Demanda se mi adduca legatura din ospe-
taria in casa sea, me tiinù la dinsulu si me ospeta
domnesce. Camera in care me culcai nóptea, ta-
petele, paturile era asia de munde si pompôse, in
câtu parea ca-mi-e téma se le intrébuintiezu.

A doua zi me tramisse la Crekalade in carreta
sea cea elegante. Me despartii cu anima uimita
de acesta binefaptoriu. Copillele plânsera de bu-
curia cu mene impreuna, déca le arretai garantia,
ce ne casionasse atâta grige: „Vedeti, le zissei,
asta usiôra charteutia au fostu cea mai grea povara
a viietiei melle; acumu écca-o nemicita. Roga-ti
pre Domnezeu pentru lungirea viietii si fericirea
mantuetoriului nostru.“ (Va urma.)

Lilla culmilor.

(Urmare.)

A muntilor seriósâ tãcere numai acum a sem-
tît sgomot de viuétia, La tot copaciul se au con-
stituit doi români ca se taiã trupul lor robust; a-
poi toti mic cu mare, bêtrân, bãrbat, june, bãiat,
bêtrânâ, nevéstâ, fétâ si copilâ au inceput a scobi
stâncile muntilor, toti insufletiti au lucrat in acésta
deprindere mântuitoriã; dar sufletul intreprinderei
a fost — pretot-indené — Stoica, si frate seu, ca
dôe vigeliî resbunátorie, ca si când ar avé propus
a nemici muntii cei bãtrâni..

Aici încâ nu e urma poterei mânilor omenesci;
stâncele muschióse dupo secli milenari încâ privesc
cu o mândriã 'nnaltã; stejariii si acum — ca nisce
chedri d'in Livan — se 'nnaltia câtrã vecinul O-
limp; granitii si marmorii, si acum stelesc ca nisce
dile de bucuriã; inse acestea tote numai un graiu
ascéptã, si cu o repedime 'ngrositória vor porni
la vale.

Radiete sórelui aurie acum salutã pre urmã
oglanda netedã a mãrei adence, si intreprinsul op-
gigantíc e finit, si tare ca natura. Asurimea ceriu-

lui e preserată cu stele, ér alpii cărunti sclipesc ca nisce munti de d'émant. Stoica nu repausá, el se darimá pre umerii muntelui, si dieresce 'ndepártare, prin munti si váli pre Lilia culmilor, care in urmă — ca un fulger — despare d'in nainté ochilor lui; el se vânsollesce mai sus, pen' la crescetul muntelui, pre care încă pen acum fiintiá omenescá nu l'a pipait, si scotiendu-si ochenu-l indemânasá ochilor, nu resuffa, nu se clátesce, nu aude, numai se uitá ca o columná milenariá claditá dela naturá in corona muntilor, in urmă strigá — cu un ton triumfătoriu —: „se apropiu!“ muntii resuná — intreit — cuvintul lui, românii si tréséra, si cu ánimá pálpitátóriá fericitésá nóptea grátulátóriá. —

II.

Nóptea se assiédiá — ca un cálótoriu obosit — pre colinele muntilor, splendórea transparinte a rubinului, si amethystului se inneguresá, si orisonul se invesece cu flor intunecos; inse luna, fánariul noptiale appare cu blándetiá, se 'análtiá cu mándriá, si lucesce in mârre ca se decure cáriera menitá a soliei séle d'ívine; in urmă ea încă — vescediend ca un criu adápat cu brumá — sárutá cu doliosá d'iadema muntilor, si nevoind a vedé tragediá intemplândá: dice „remas bun!“ —

Numai câteva stele mai licuresc încă pre firmámentul ceriului, ca si când ar dice: Dumnedieu tóte le vede, el se 'ngrijesce ca un párinte adeverat despre tóte creaturele séle iubite! — Inse ce aud? ce sgomot se apropie? pámentul tremurá sub greutatea pasilor; vai! o armatá 'nfricosiétá vine! feciele li sunt neveduite, numai ochii cei merunti si armele celea sclipicióse strălucesc.

Dóe dieci si patru de arapi, scortáti de o sutá de fáclii tiresc o caretá pedéstrá; Canul cu cap descoperit, nas turtit, si faciá caniná vine sforáind pre un parip arap, infrumsetiat cu o pele de leopard, piciórele i repausá pre o periná móle d'in tapet persian, si 'n bratiele i deschise străluce o figurá scáldatá 'n voluptáti delirice, o fiintiá nevinovatá! ea e, ea e Lilia culmilor! — D'in drept conversésá dóe turce frumóse, clipind cu ochi invediosí cátrá necunoscuta „trasá-inpinsá“, care asia tempuriu le a alungat dela gratia Canului seu.

Condu-ne, condu-ne Lilia! in acéa frumósa si binecuvintatá tiérá in care te forma-si, condu-ne! ca precând se va resfira aurora deminetiei: se pottem repausa in destulare.

Intr' acestea un toiu mare a pátruns urechile Canului, si étá! un tatar gregariu se 'nfáciásiésá 'n nainte-i, care cu un ton spáimentat dice urmátóriele: „Gratióse Can! tiéra acesta e mormentul viuetiei nostre! povátuesce-ne 'n drept, altminté toti amelim privind d'in náltime in prepastiá várilor!“

Cará-te prápáдите! au nu destul temp vei-avé mâne de repaus? lengá tesaurii si jafurile rápinde. (?) — Abia se a depártat acesta, si 'ndatá se apropie un típ mai confus, cu mâni scáldate 'n sânge; infricosiét e locul acesta! — dice el — am intempinat o mare turburatá aici in vale, adevratu cá apa nu e afundá, dar indatá ce intrám in densa: incep nescari bale marine a ne sfártica, si escármena cum scarmeni penele, mai multe mii d'in noi au fost sfortiati — intre celea mai amare chinuri — a si sânti viuétia; se ne re'tornám dar gratióse Can in patria nostrá!

Canul ca o furtuná vigeliosá si incórdá arrcul: peri suflete ticálose, cáci eu nu am debuintiá de ostasi ca tu! Faciá Lilliei se 'nvesce 'ntr'o colóre purpuriá, care vedesce un surris tainic de bucuriá; fórté multi sierpi de apă sunt la noi — dice ea — inse decá odatá am tránátat márióra 'ngustá: sântem scutiti de tótá nefericirea! si 'nbrátisiend grumadiul Canului 'l stringe cu entusiasmu cátrá sene; si pená când se cásnesc tatarii a strábate preste baltá: étá! un bucin sfásie desímea codrilor, a cui echo potfinte 'l repetiesc indiecit stáncele, si copacii alpilor; dupá acésta cu un ton pátrundietoriu se dá semnu de bátáliá „Pentru Dumnedieu si patriá!“

Lupta se 'ncepe, pámentul — de un murmur spáimántătoriu — se cutremurá, ca si când se ar teme a ingítire sângele varvarilor cel spurcat; copacii táiati — ca o grândină — se teválesce d'in náltime cátrá vale; barierele sbórá una dupá alta — ca nisce globi — in intunerecul afundimei. Ce vedeniá infricosiéta! ai cugeta cá se luptá Ilie cu Belsebub; ce blástem asupra tatarilor! ce scená cumplitá! se pare cá plóá petró patiósá voidnd se cutropescá tótá natura, cum a cutropit Sodoma si Gomora; tot bolovanul stínge o miá de viueti si le resipesce. — (Va urma.)

М И Х О А.

О тръсъръ дин ресвелья лъи
Стефаѣн чел Маре

къ

Матеѣъ Корвин Рецеле Бугаріеі.

Драмъ ориѣиналъ дн треі Акте, композъ де Днзл Николаѣ
Істрате. Ан. 1850. Дн Іаші.

ЛОГОДНА.

Персоанеле Актъ лъі ал III.

Глѣгорча. Вікторіеа. Телѣда. Динга. Міхъл. Шолтзъл.
Шѣндреа. Шмерѣл. Плъѣшѣ, лъте мълът.

(Сченеле се петрек днтре рѣнеле тѣргълѣ Баѣеа ла 7. Ізлѣ ап-
пъл 1468. Цѣнтерѣмъл знеі вісерѣчѣ рѣнате. Кътева торпѣнтѣ
къ інскрѣпѣі дн мармъръ, о късвѣзъ дсратъ днтре сѣртъмърѣе
колоанелор, ла пѣчѣореле Търнзлѣ вісерѣчѣ; ѳъндъл сченѣ се
перде дн дѣмбравъ.)

А К Т Ъ Л III.

С ч е н а I.

Г л и г о р ч а.

Къпоск къ е апроане сѣршѣтѣл мѣѣ акъма,
Сѣмдеск пе тоатъ зѣа пѣтереа къ'мѣ слъвеште.
О! кънд ва сосѣ оара съ інтрѣ дн торпѣнт.
Че се ва ѳаче оаре конѣла теа аѣчѣ?
Кънд ам пѣтеа съ мерѣет къ тогъла ла Свѣеава,
Съ ѳѣм днтре прѣтѣнѣ, съ ѳѣм днтре аѣ поштрѣ,
Съ локъім къ ѳраѣѣ че с'аѣ мѣтат де-аѣчѣ;
Съ пог мърѣ дн паче, съ пог ѳѣ лѣнѣнтѣт.

С ч е н а II.

Г Л И Г О Р Ч А, В И К Т О Р И Е А.

В и к т о р и е а.

Ештѣ ѣаръшѣ трѣск тѣткъ! де че нъ ланѣ тѣхпѣреа?
Маѣ віне прѣвеште ачесте флорѣчеле,
Шѣ веѣ че ѳрѣмъсеѣл шѣ че мѣрос маѣ аѣ,
Къ кътѣ мѣѣстрѣе патъра ле-аѣ проѣс.
Ачесте аѣбе, еатъ: се кеатъ Лъкръ мѣоаре;
Траѣѣѣеа ворвеште де дѣнселеле романѣк,
Се зѣче къ одаѣ пе лѣн'зп пърѣоан,
Аѣ пѣвс о ѳегѣшоаръ аманѣла еѣ перѣт,
Шѣ лакръмѣле-атъвѣче дн флорѣ се преѣкъвъръ.
Де-ачеаа тоатъ лътеа ле кеатъ лъкръмѣоаре.
Шѣ топорашѣ еатъ кът сѣнт де ѳрѣмъшеѣ!
Колоръл лор е сѣмвол ал вечнѣчѣ дѣрерѣ,
Де-ачеаа окѣла пострѣ сѣснѣн шѣі къдеѣе.
Де дѣншѣ се ворвеште к'одаѣ о стѣоаѣкъ
Рѣнѣсе зѣа маре ѳегѣѣа знѣі Домп.
С'одъкъ 'пчееа лъте ла зп ѳѣчѣор ал еѣ,
ѣар зп пѣлѣш де мѣнте към о зѣрѣ дн аер,
Звѣрѣлнд къ топорашъла дѣ рѣтезъ о мѣнъ,

Шѣндаѣ къпѣлѣѣа къзъ 'н враѣеле лѣ.
Атъвѣеа де мѣнѣе стѣоаѣка аѣ скѣмват,
Топоръ'н флорѣѣка че Топорашѣ дѣ зѣчет.
Прѣвеште ла ачеста аѣвасѣрѣ къ шѣ черѣл,
Веѣі стѣоа чѣеа де аѣр че е 'н мѣлѣокъла еѣ;
Ашаѣ къ'і маѣ ѳрѣмоасъ? къ'нтрече ѳоарте мълът
Пе тоате дин вѣкетъла ачест де флорѣчеле?
Еа трѣвзе съ аѣвъ перѣѣкѣі дн мѣрос,
Де-ачеаа нѣчѣ одаѣ поѣ нъл пѣтем сѣмдѣ.

Г л и г о р ч а.

ѳрѣмоасъ'ѣ къ шѣ тѣне, дар сѣнѣ'мѣ към дѣ зѣк?

В и к т о р и е а.

О! пѣтеле че поарѣ дѣ дѣрероѣ тѣткъ!
Се зѣче къ одаѣ зп жѣне пѣѳегѣѣѣ
ѳрѣмошѣ къ нѣште дѣперѣ ла Бісѣрѣѣ с'аѣ дѣс
Шѣ амѣндоѣ пе маѣрѣ 'мѣла къдеѣнд флорѣ,
ѣар Бісѣрѣѣѣа ѣелоасъ сорѣѣ ѳъръ де вѣсте
Пе жѣне днтре валърѣ шѣ'л днѣѣдѣ дндаѣ,
Днкът авѣеа вѣетъл пѣтѣ прѣн зп сѣснѣ,
Съ зѣкъ конѣлѣѣеѣ: Те роѣ нъ тѣ зѣга.
Ачел сѣснѣн зеѳѣрѣі пе маѣ дакъ дн дѣсе,
Атъвѣеа къар дн къпъ се преѣкъв дн флорѣеа
Че аѣтѣзѣ тоѣ дн лъте дѣ зѣк: Нъ-тѣ-зѣга.
ѣар ѳата сѣпъратъ пѣнѣнѣнд аѣ вѣстемат
Къ Бісѣрѣѣѣа съ ѳѣе зп рѣѣ де 'пснѣмънтаре,
Шѣ'н вечѣ спре амѣнтѣре дн вѣтор се къргъ
Ловѣтѣ тоѣ деавна де петре шѣ де стѣнѣ;
Вѣстемъл се'н пѣнѣсе, н'апоѣ мърѣ шѣ еа.
Г л и г о р ч а. Де знде шѣі ачесте?
В и к т о р и е а. Ле-ам азѣѣ тѣткъ.

Г л и г о р ч а.

Воѣенѣ сѣ'мѣ ѳаѣ дѣстракѣі къ-ачесте флорѣчеле.
Ештѣ флорѣеа къ шѣ еле, шѣі тѣ дѣргъѣла теа,
Пѣсѣреазъле ла тѣне шѣ пѣзѣ къ съ ворѣм.
Н'ар ѳѣ маѣ віне оаре съ пе мѣгъм де-аѣче,
Съ мерѣет ла Свѣеава, знде с'аѣ дѣс аѣ поштрѣ,
Шѣаколо дѣпрѣвоѣ къ тоѣі съ трѣм?

В и к т о р и е а.

Тѣткъ, тѣ аѣче лъмѣна аѣ вѣзѣт,
Аѣче еѣге Баѣеа, аѣче сѣнт пѣскѣтѣ,
Дин пеам дн пеам аѣче, пе-ам петрекѣт къ тоѣі;
Тот локъл пе дештеанѣт зп дѣлѣе сѣвенѣр.
Прѣкъм дештеанѣт пѣмаѣ пѣмѣнтѣла чел патал,
Нъ трѣвзе де-аѣче съ мерѣет поѣ аѣзѣреа.
Чѣнъшѣа мѣмѣе теле с'опърѣсѣм къ тогъла,
Се н'аѣвъ чѣне'ѣ пѣне нѣчѣ кандѣлъ, нѣчѣ флорѣ.
Се н'аѣвъ къѣтаре торпѣнтѣла стрѣшошеск.

Г л и г о р ч а.

Аша! дар дѣнсе Баѣеа акъма пѣмаѣ еѣте,
Де кът зѣдѣрѣ сѣртмате, дешѣртъла ачест маре

Нъ пот де кѣт дъреца маї тѣлт а о тѣри.
Ла че ажѣтъ оаре дн окї съ тот авем
Іоана асѣ трїстѣ, ачесте рѣтѣшїде,
Ачестѣ сѣвенїре а знеї зїлі фатале?

В і к т о р і е а.

Ън тѣрт дакъ ка Баѣа, ка дара де аргїк
Се афлѣ азї рѣїне, дѣрмат, дешѣрт, пѣстїїѣ;
Ведереа асѣ дакъ дї трїстѣ дърецоасѣ,
Се нѣ зїтѣм кѣ арѣ п'ѣн сѣвенїр де славъ,
Че'н веакѣрї депѣртате ва спѣне 'н вїгторїѣ
Ла тодї зрмашїї поштрїї, неподї шї стрѣнеподї
Кѣїче се топїрѣ мѣдрїеа зїгѣреаскъ;
Кѣїчї Матеї Корвїнѣа пѣдїн маї дпашїте
Перѣждншїї тоатѣ фала, останїї шї дѣнералї,
Рѣнїт де дѣсшїї Мїхѣа кѣ фѣга аѣ скѣпат,
Кѣїчї дн сѣршїт татѣ шї тѣ, шї еѣ, ш'аї поштрїї
Де тоарте, де ровїе не-ам мѣлѣзїт кѣ тодїї
Прїн врадѣа шї кѣражѣа ветежілор ромѣнї,
Ш'аїче ах! о татѣ, орї днкозр'о тѣ зїт,
Еѣ вѣд паркѣ не Мїхѣа ка кѣм ар фї аїеѣа.

Г л и г о р ч а.

Маї тѣлте лѣнї трекѣрѣ шї п'авем нїчї о шїтре
Де дѣсѣа знде есте, деї вїѣ сеаѣ де е морт.

В і к т о р і е а. Пресїмт кѣмкѣ трѣїеште.

Г л и г о р ч а. Атѣнчї, ел не-аѣ зїтат.

В і к т о р і е а.

О! нѣ'а осжднї татѣ, кѣнд нїтї кѣ ел де-аїче,
Кѣ Стефан, кѣ аї поштрїї с'аѣ дѣс гонїнд не реѣе,
Днѣкѣт поате шї асѣзї еї зндеѣа сѣ ват.

Г л и г о р ч а.

Де-ам мерѣе ла Сѣчеѣа вр'о песте ам лѣа,
Ам шїтї че фак аї поштрїї дн дара зїгѣреаскъ.

В і к т о р і е а.

Еѣ кѣдетам тѣтѣкъ сѣ'дї фак о рѣгѣмїнте.

Г л и г о р ч а.

Сѣ'мї снїї амеа копїлѣ, сѣ'мї снїї орї че воїештї.

В і к т о р і е а.

Воїеса скїмѣатѣ 'н хайне сѣѣ пѣте де пѣстор,
Сѣ мерг сїнгѣрѣ татѣ се навѣ еѣ не Мїхѣа.

Г л и г о р ч а.

Че снїї? тѣ ештї невѣлѣ? воїештї сѣ'мї фачї сѣр-
шїтѣа!

Воїештї не семне їарѣшїї се тѣ маї пѣрѣсѣштї?

В і к т о р і е а.

Нѣ те тѣхнї тѣтѣкъ, асѣлѣтѣмѣ сѣ'дї слѣп:

Де доѣе орї кокошнѣа кѣптасѣ асѣ поанте,
Кредеам кѣ кїар патѣра сѣ фїе адорпїтѣ,
Кѣ пѣмаї еѣ дн лѣте дештеантѣ прївїгез.

Фѣрѣ сѣ'мї вїе сомнѣа сѣ пот а адорпї,
Шї кѣте попдї, о! кѣте, де кѣнд сомнѣа нѣ'мї вїне.

М'ам дѣс апої дїн кѣсѣ коле лѣжїгѣ мортїнте
Шї асѣлѣтам ковїреа шї вочетѣа чел трїст
Ал пасерїлор попдїї каре дѣтеаѣ не тѣрп,
Дн вале кѣргѣнд апа к'ѣн вѣїет де каскадѣ
Се днѣгна дн мѣнте кѣ-а фѣарелор мѣдїре.
Пе черїѣ карѣа кѣ воїї мерѣеа ла асфїндїт,
Їар стелеле деарѣжднѣа сѣлта дн локѣа лор
Ка прїн тр'ѣн фертїк дѣсе ам адорпїт тѣтѣкъ,
Дар кѣт аѣ фост де дѣлче ачестѣ адорпїре,
Шї кѣте фѣрѣтѣшеле веденїї ам вїсат,
Кѣчї зїоа ера алѣѣ кѣнд т'ам трезїт дїн сомн,
Мї се пѣреа кѣ Мїхѣа венїсе їар аїче,
Шї кѣ пѣртѣ не фѣрѣте кѣпѣпѣ днфлорїтѣ,
Пе каре-апої дндатѣ мї-а пѣс'о ел не кап.

Г л и г о р ч а.

Сѣ штїї кѣ сѣ'нпїлїеште копїлѣ вїсѣа тѣѣ.

В і к т о р і е а.

Де-ар да Дѣмнеѣѣ татѣ сѣ фїе пїї аїеѣа,

Г л и г о р ч а. (Конѣс.)

Аша пресїмт дн мїне кѣ тѣ кѣт де дн гравѣ
Вѣї фї фѣрїче 'н лѣте... дар соареле е сѣс,
Еа'н веѣї де прѣжнѣа постѣрѣ.

В і к т о р і е а. Трївѣтѣа дѣсѣ дѣмї.

Сѣрѣтѣмѣ тѣтѣкъ.

Г л и г о р ч а. Ештї дѣсѣшїї мѣжнїїереа.

С ч е п а III.

Г л и г о р ч а.

Се кѣдѣдї тѣ копїлѣ а тѣ лѣса їар сїнгѣр?
Се мерѣїї пїнтре прїмеждїї, се мерѣїї ка сѣ те перѣї!
О Доамне! скїмѣвїї гѣндѣа алїнѣ дорѣа еї.

(Се стрекоарѣ пїнтре мортїнте четїнд їнскрїпцїїе.)

Ах! еат'о лѣте 'нтреатѣ кѣнд тѣ кредеам еѣ сїнгѣр,

Аїчї еатѣ тот отѣа гѣсеште мѣжнїїере.

Аїчї есте мортѣнтѣа лѣї Стефан де Батор,

Коле їар зн Баторї, дїн коаче Берендел,

Коло мїї де катане вїсѣзѣ сѣѣ товїле.

Ачештї дѣнералї зїгѣрї, ачештї оштенї кѣ тодїї,

Атѣнчї кѣнд се крѣзѣрѣ кѣ сѣнт вїрѣгторї:

Атѣнчѣа, кїар атѣнчѣа аѣ фост еї вїрѣїдї.

Ачест Берендел їарѣшїї дорїнд ка сѣ домнеаскъ,

Венїт'аѣ дн Молдова не трон ка сѣ се зрче,

Шї'н лок де трон, мортѣнтѣа аїче ш'аѣ афлат.

Аша фїештекаре гонеште пѣлѣчїрї,

Аша се рѣтѣчеште тот отѣа дн вїеадѣ.

(Вѣлѣ о дѣсѣ.)

Локаш ал пѣсїндїреїї локаш ал вечнїчїеї!

Продѣкѣа трекѣтоареїї вїеде оменештї.

Мортїнте! воїї дн каре адорпм орї че пѣдеждїї,

Adorm a noastre vice mi patimī, mi ambidii,
 Ши ori че miriele zadarnici ka mi omia:
 Descideți zi repaos, primindim la voi.

С ч е н а IV.

ГЛГОРЧА, ВИКТОРИЕА.

Викторіеа.

Мъхнѣт іаръни дѣи паре ми поате а вѣ фѣ,
 Кънд тот нѣтре моршѣте дѣ vezi кѣ съ стрекоръ,
 Ам съл дѣдемъ съ теаргъ prin codrѣ съ вѣнезе,
 Съї треакъ мъхнѣчнеа, съ неарзѣ гъндѣя трист.
 Тѣтѣкъ! еатѣ аркъл, воіешті ка съ вѣнезі?

Глгорча.

Преа вѣне копѣлицѣ, воѣ дѣчерка а мерде.
 Дар, зндеї секвѣчеа?

Викторіеа. Аичѣї, еат'о татѣ.

Глгорча.

Кърънд мънѣторк а касѣ, дар пѣлъ воїѣ veni,
 Рѣтъї іар сѣгвѣрикѣ, рѣтъї кѣ Dsmnezeї!

С ч е н а V.

Викторіеа.

Мъхнѣреа ка зи шерне не имѣтъ дѣ неде,
 Пе фрѣнте, і с'аратѣ трѣсвѣри де дѣтристаре,
 Ши фацаї е скѣмватѣ, ми мерсѣл нѣвѣнд,
 Ши ворба ми се паре кѣ нѣї прекъм аѣ фост.
 Серманѣл пѣтѣмеште, ел сѣфере кѣ мѣне,
 Пресѣнте сѣферѣнда ми кѣнѣл че тѣ дартѣ.
 Кѣ тоатѣ фѣдѣрѣеа, кѣ тот сѣрѣсѣл тѣѣ,
 Кѣ тоатѣ пресѣндѣреа че мѣнт кѣ амї аеа
 De Мѣхѣл кѣ трѣѣште, ш'аичї аре съ вѣе.
 Кънд imia дѣи сѣне кѣ тогѣл дѣн протѣвѣ
 Нѣ пот а тѣ аскѣнде де окѣл нѣрѣнтеск,
 Кѣчї ел пѣтрѣнде лесне а меле кѣцѣтѣрї.
 Ши знде, знде оаре с'афѣлѣм пої тѣлгѣре?
 Аша, дѣ моршѣнт нѣмаї, дѣ сѣнѣл несѣмѣдрѣї
 Рѣпаосѣл не-аштеантѣ ми пачеа вом гѣста.
 Аволо омѣл нѣне дѣрѣреї зи сѣърѣнт.
 Фрѣмос есте дѣ лѣнте фечорїї съ трѣїаскъ;
 Фрѣмос есте съ тоарѣ не кѣмнїї вѣтълѣїѣ
 Кънд анѣрѣ о дѣрѣ, кънд анѣрѣ не-аї лор,
 Кѣчї чеї чеїшї сканѣ дѣра дѣвечї еї нѣмаї мор.
 Дар, крѣд не вѣне поѣв фѣтеї непорочїте
 Кънд пердемъ зи прїеген, зи фрате, зи нѣрѣнте.
 Кънд пердемъ не аї поштрї ми рѣтънѣм трѣїнд
 Сермане нѣлѣгѣтоаре, дѣ долѣв вѣдѣвек,
 Съ нѣ авет а касѣ такар нѣште моршѣнте,
 Съ пѣнѣцѣм прѣсте еле, съ дѣлетѣм гѣрлауде

Не вѣрчеле дѣфѣнте дѣ вре зи дѣнтерѣм,
 Дѣлѣаца тѣлгѣрѣї ми пої съ о гѣсѣтѣм.
 Кѣчї дакъ 'н вѣтълѣе кѣзѣт'аї акѣм Мѣхѣл,
 Съ'мї сѣне чѣне поате моршѣнтѣл зндеї есте?
 Съ пресор фѣорї не дѣнѣсѣл ми кандѣл съї пѣн.
 Ох! imia'мї пресѣмте кѣ Мѣхѣл есте морт,
 Кѣчї алт фѣлѣї де тѣлт дѣкъ ар фѣ veni аиче,
 De тѣлт ачесте лѣкрѣмї де дѣнѣсѣл ера штерсе,
 Ши тата, тѣлгѣжере де тѣлт ар фѣ афлат.

ROMANŢŢ.

Амарѣ е вѣеада кънд пѣре ми се стѣнѣе
 Скѣптеїа че спѣранѣа дѣ сѣфлет аї апрѣнс,
 Ши кънд нѣ сѣмѣдї тѣрїе съ поцї такар дѣвѣнѣе,
 Ън dor, о сѣвенѣре де каре ештї кѣпрѣнс.

Кънд vezi кѣ лѣтеа есте о ватрѣ де дѣрѣре,
 Пѣтѣнтѣл кънд дѣї паре ан тѣре дѣнтерѣм,
 Фѣїнѣде лѣпсїте де орї че тѣлгѣжере
 Кънд самѣнѣ кѣ стрѣгѣ: пої тоате сѣферѣм.

Амарѣ е вѣеада ла чел че рѣтъчеште
 De патрїе де парте, тѣранїї вѣлѣстѣмѣнд;
 Дар тѣлт е маї амарѣ ла чеа каре їзвеште,
 Ши каре 'ндѣспѣраре трѣїеште сѣснѣнѣнд

Аша, амар трѣїеште серманѣ тѣртѣрїкѣ,
 Охънд ла зскѣчѣне, dorїнд амантѣл сеї,
 Ши вечнїк крѣдѣнѣоаса, еа нѣмаї сѣгвѣрикѣ
 Ызвеште пѣлъ тоаре: Аша їзвек ми еї.

Прѣвѣгѣтоареа дакъ сѣснѣнѣ тоатѣ поантеа,
 Ши лѣнчеле рѣсѣнѣ де-ал еї кѣнтѣк дѣїос;
 Ши еї дѣвечї ка дѣнѣса їзвек сѣгвѣрѣлѣтеа,
 Ши еї фак съ рѣсѣне зи цѣмѣт тѣлгѣїос.

Дѣн тѣзѣл поцїї дакъ врѣн дѣнѣр viziѣеаѣ
 Моршѣнтѣл ачест тѣре, ачест фатал пѣтѣнт;
 Кънд тотѣл е тѣчѣре, кънд тотѣл dormїтеаѣ,
 Пе мѣне тѣнѣлѣнѣште адеце лѣкрѣмѣнд.

Ши лѣна кънд рѣсаре тот аст фѣлѣї тѣ гѣсеште;
 А еї лѣмѣнѣ стѣнѣе мїї drag съ о прѣвек,
 Еа сѣпте дѣнѣрѣнѣл кѣ-ачеа че пѣтѣмеште,
 Кѣчї самѣнѣ съ аїѣѣ карактер вѣдѣвек.

Ла стеле, ла лѣчѣферї тѣ зїт кѣ дѣнѣтрїстаре,
 Дѣн орї каре аїеѣеа зи кѣнѣ паркѣ зѣреск;
 Шратѣнѣї аскѣлгъ зѣфѣрїї шонгїнд дѣ денѣртаре,
 Кѣ кѣнѣл каре кѣзѣт дѣвечї нѣл маї гѣсек.

Кънд соареле се кѣлкъ дѣн поsrї дѣпѣ тѣнѣе,
 Ши самѣнѣ кѣмпѣеа кѣ зи фрѣмос ковор:
 Еї нѣ вѣд нїчї о фѣоаре съ нѣ мї-адѣк'амїнѣте,
 Кѣ нѣ маї ам дѣн лѣте де кѣт зи сѣгвѣр dor.

Нъ пот с'аскълъ първълъ че кърце коло 'н ~~малъ~~,
Къчї шонта лѣи ловеште аджакъ ~~сволегла мей~~,
Нъ пот с'аскълъ о доинъ, вн възѣзмъ, о кытаре,
Нъ пот о рѣгъчїзне съ 'дрепт лѣи ~~Вътнезеѣ~~.

Нъ пот съ сѣфер зїоа, нъ пот съ сѣфер соаре;
Ачесте сѣнт фрътоасе ла чеї че'с ферїчїдї;
Дар орї че фрътвеседе адъче дитрїстаре,
Адъче тѣхнїчѣне ла чеї непорочїдї.

Аша, амар трѣеште сермана тѣртврікъ
Цетънд ла зскъчѣне, допїнд амантъа сѣѣ,
Шї вечнїкъ кредїнчїоасъ еа нъмаї сїнгврікъ
Ївеште пълъ поаре: Аша љвеск шї еѣ!

С ч е п а VI.

ВИКТОРИЕА, ТЕЛИЦА.

Телїца.

Ївїта теа аскълъ, те рог нъ маї къпта,
Ох! Доамне! ал тѣѣ кжотекъ дн інїтъ стрѣвате
Е жалнїк, мѣлт маї жалнїк денѣт, кънд се вочеште
Ън клопот сїнгвратїкъ дн мезъа знеї пондї.

Викторїеа.

Кържнд вн глас ва сїзне: Викторїеа с'аѣ дѣс!
Ш'ън клопот атвнчї соро, ва ресъна дн аер.

Телїца.

Че ворбе де копїлъ, маї вїне еатъ вобїѣ,
Дї вїнерї астъзї соро шї пот ка с'дї гъческ.

Викторїеа.

Гжештемї непгрѣ Михѣла деї вїѣ, сеаѣ де е торт.

Телїца.

Зїчеаї къ нъ пондї креде дн фармечї шї дн вражъ.

Викторїеа.

Воїеск с'мї фак дїстракцїѣ, воїеск с' отор шї тїмпъа.

Телїца.

Мїнештїї кѣмъ ддї плаче, гъндемтѣ че воештї
Дн дреантѣ шї дн сгнга аместекъї крѣчїш.

Викторїеа.

Аместекъї тѣ соро кѣмъ штїї къ съ кѣвїне.

Телїца.

Патрѣзечї шї знѣл	Де-афї ка съ фїе,
Де вобї тот ка знѣл,	Де-афї ка съ вїе
Че тоате ле штїдї,	Мїхѣла пе ла пої,
Шї тоате гжчїдї,	Съ не спънедї пої
Спънедїтї кѣрат	Съ кадъ дн праг
Шї адевѣрат	Аша кѣмъ вѣ траг,

Ън от сосїторїѣ
Че вїне къ спорїѣ,
Че вїне къ дор,
Къ драг шї амор,
Де-афї съ нъ фїе,

(Телїца поартъ, днпарте шї десларте вобїѣ.)

Викторїеа.

Еа 'н сїзнемї маї де грабъ тѣтѣка се нъ вїе,
Че каде оаре соро, де вїне сеаѣ де рѣзъ?

Телїца.

О! вїне се аратъ, аштеантѣ с'дї спън тот:
Акѣмъ вїне о весте де маре възкріе...
Аштеантѣ... чел къ вестеа дї вн стрейн днї паре,
Аша, стрейн ел есте, акѣшї вїне ла пої.
Дн праг, дн дрѣмъ, дн масъ тодї вобїѣ с'аѣ днѣс;
Ел тревѣе кїар астъзї аїче се сосїаскъ,
Шї 'н зрѣмъ вїне Мїхѣла фѣрѣ доарѣ шї поате
Тот астъзї шї ел вїне. О! астъзї негрешїт,
Шї каде адънаре де оамїнї тарѣ мѣлдї.

Викторїеа.

Се поате оаре соро на вобїѣ съ гъчїаскъ?

Телїца.

Съ нъ'мї маї зїчї пе нъме де нъ се днплїнеште.
Съ маї врѣжъскъ одагъ.

Викторїеа. Пе татѣл мѣѣ азд.

Телїца. Фїї сїгърѣ къ Мїхѣла сосеште негрешїт.

Дн съ ворбештї къ днѣсѣла прекъзмъ ворбештї къ мїне,
Ш'атѣнчѣа веї кнпоаште де сѣнт еѣ гжчїгоаре.

Викторїеа.

Де са'нплїнї Телїдо къ че с'дї рѣсплѣтеск?

Телїца.

Нъ чер декът тот възъ съ фїї прекъзмъ аї фост.

(Ва зрѣма.)

К Ъ Н Т Е К Ъ.

Съоарѣ, съоарѣ порѣтвїдъ
Къ арїнїоарѣ азрїтъ
Шї п'о разъ де лѣпїдъ
Мердї дн цара теа дорїтъ!

Пе о коастъ 'нтѣнекоасъ
Ънде Олтѣл ѣеме 'н сїзнѣ
Шадѣ дѣлчѣа теа фрътоасъ
Шї шонтеште 'нчет вн нъме.

Стерѣе деанаї азрїтъ
Д'ъмедѣ тѣргврігаре;
Іар пе гѣраї днфлорїтъ
Пънѣ о дѣлчѣ сѣрѣтарѣ.

D. B.